

ཡིར་
ཚལ་
ལས་
འབྲངས་
པའི་
གམ་
བྱ་
ལའི་
མངེས་
ཡུག།

ན་
གཞིན་
ལྟ་
རིས་
པ་
སྐལ་
བཟང་
དབང་
འདུས་
དང་
།
གམ་
བྱ་
ལའི་
རིས་
ཁྲིལ་
།
སྐྱོར་
བཀོད་
པ།

གནའ་དྲིང་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་
ཐང་ག་གསར་པ་འབྲི།

འདབ་པའི་ཉི་མེན་གམ་བྱ་ལ་
དངོས་མང་བཤམ་སྟོན་ཁང་དུ《གམ་བྱ་
ལའི་རིས་དྲིལ》ཞེས་པའི་རིང་ཆད་ལ་སྟེ
7དང་ཞེང་ཆད་ལ་སྟེ1.2ཡོད་པའི་ཐང་
ག་རིང་མོ་ཞིག་གྱང་དོས་སུ་བཀལ་ནས་
བཤམ་སྟོན་བྱས་ཤིང་། ཐང་གའི་དོས་
སུ་འདབ་པ་ལུལ་གྱི་གནས་རི་གྲགས་
ཆེན་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་རིགས་གསུམ་
མཁོན་པོ་འབྲི་བཞེངས་བྱས་ཡོད་ལ།
གངས་རི། རྩ་རི་དང་སྤང་རི། རྒྱགས་
རི་བཅས་གྲིས་སུ་ཁྱེད་དུ་བསྐྱར་ཞིང་།
དེའི་འདབས་སུ་འབྲག་པ་དང་གསོམ་
སྟོང་། ལྷག་མ་ཚགས་སྟོན་ཤིང་ནགས་
ཆལ་སྟེ་ཚོགས་ཚིང་ཚིང་འཁྲིགས་ཤིང་།
གཙང་པོ་དང་མཆོའུ་འབྲམ་དུ་མེ་རྟག་
སྟེ་ཚོགས་ནམ་པར་བཀྲ་བ་དང་། ཉ་
ནོར་ལུག་གསུམ་དང་། རི་དྲགས་སྟེ་
ཚོགས་བག་ལེབས་ངང་ཆེད་འཛེལ་རྩལ་
ཞིང་། བོད་རིགས་མང་ཚོགས་ཆོ་ལ་
ལས་ངལ་ཚལ་ལ་བྲེལ་ཞིང་། ལ་ལས་
ནགས་ཆལ་དུ་སྟུ་ལེན་གར་འཁྲབ་ཁྱེད་
བཞིན་པ་དང་། མི་ནམས་ཀྱི་མིག་ལམ་
དུ་བག་ལེབས་ལྟིང་འཇགས་ཀྱི་མངེས་
སྟུག་ལུན་པའི་ཞིང་ཁམས་ཤིག་འཆར་དུ་
བཅུག་ནས་ལུལ་འདིའི་སྟེ་ཁམས་ཀྱི་
མངེས་སྟུག་མ་ལུས་བཅམས་ཆོས་འདིའི་
ལྟིང་ནས་མངོན་པར་བྱས་ཡོད་།
བཅམས་ཆོས་འདི་ནི་སྟོལ་བྱུན་གྱི་ཐང་
ག་འབྲི་སྟངས་གཞིར་བཟུང་ནས་དྲིང་

རབས་སྟུམ་ཚོན་རི་མོའི་
འབྲི་ཐབས་སྟུད་ནས་
གནའ་དྲིང་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྟེ་ནས་སྤར་
མེད་གསར་བཞེངས་བྱས་པའི་རིས་དྲིལ་
ཐང་གའི་བཅམས་ཆོས་སྟུམ་ལེགས་ཤིག་
ཡིན་ནོ།
《གམ་བྱ་ལའི་རིས་དྲིལ》ཞེས་པའི་
རིས་དྲིལ་ཐང་ག་འདི་ནི་གཞིན་སྟེས་ལྟ་
རིས་སྟུ་ཚལ་པ་སྐལ་བཟང་དབང་འདུས་
ཀྱིས་ཀྱིས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། སྟེ་ཚོགས་སུ་
ཐོན་པ་ནས་བཟུང་། སྟེ་ཚོགས་ལས་
རིགས་ཁག་གི་མི་སྟེ་མང་པོས་བསྟོད་
བསྟགས་བྱ་ཆེན་ཐོབ་ཡོད་ལ། ཐང་གའི་
གཙོ་དོན་དང་རིག་གནས་མངོན་སྟངས།
རིག་ཚལ་གསར་གཏོད་བཅས་ལ་དམིགས་
བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལུན་ལ། བོད་ཀྱི་ཐང་
གི་འབྲི་ཚལ་དང་ཡུང་ལུགས་རི་མོའི་འབྲི་
ཐབས། བྱི་བྱལ་གྱི་སྟུམ་ཚོན་རི་མོ་སྟགས་
འབྲི་ཐབས་སྟེ་མང་གཞི་གཅིག་ཀྱི་འདྲིས་
པར་བྱས་ནས་གསར་བཞེངས་བྱས་པ་
ཡིན་པས་རིགས་སོ་སོའི་མངེས་དཔྱད་ཀྱི་
ལྟ་བུ་མངོན་ཞིང་ཐང་ག་འབྲི་བཞེངས་དེ་
དུས་རབས་གསར་པར་བྱོགས་པའི་གོམས་
སྟབས་གསར་པ་ཞིག་སྟོས་པ་རེད།

བཟུད་འཛིན་གསར་གཏོད་ཀྱིས་བསམ་པའི་བྲིམ་གཞིས་བསྟན།

ལྟ་རིས་པ་སྐལ་བཟང་དབང་
འདུས་ནི་སྟེ་ལོ1985ལོར་ལྟ་དག་རྫོང་
སྟང་ཤོད་ཤོང་དལ་དུ། མི་རབས་དུ་མར་
ལྟ་རིས་སྟུ་ཚལ་པ་བྱུན་ཆད་མ་སྟོང་པའི་
ལྟ་བཙོ་བྲིམ་བྱུད་ཅིག་ནས་སྟེས་ཤིང་།
རྫོང་དུས་ནས་པ་དང་མ་ཁྱེད་ནས་དུ་ལྟ་
ལ་བཙོན་པ་ཐེ་ཞིག་དུ་བསྟེད་ནས་སྟུངས་
བཙོན་བྱས་ཤིང་། རང་ལོ་བཙོ་ལྟ་ལ་མོན་
དུས་རང་སྟུ་བྱབ་པའི་སྟོན་ནས་ཐང་ག་འབྲི་
བཞེངས་ཀྱི་གོ་ཆེད་པར་ལྟར། སྟེ་ལོ
2008དང་2009ལོར། ལོ་ན20མོན་
པའི་སྐལ་བཟང་དབང་འདུས་ཀྱིས་སྟེ་
བྱར་གེ་སར་སྟོང་ཐང་དང་བྱལ་གསུམ་
འཐབ་འཛིང་ལོ་རྒྱུས་སྟགས་ཀྱི་འབྲི་
བཞེངས་ནང་ཞུགས། དེའི་དུས་སུ་ཁོ་
ཀམ་སྤར་ཀྱིས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་རིས་པ་གཙོ་
པོར་ལྟར། རིས་སྟེ་ཁོ་ལ་ཆེན་དུ་སྟོབ་ཆེན་
གྱི་མངེས་ཚལ་སྟོབ་སྟོང་གི་རི་སྟུང་རི་མོའི་
མཁོ་རིམ་ཞིབ་སྟོང་འཛིན་བྱར་ཐབ་སྟོང་
གི་གོ་སྐབས་ཤིག་ལྟེད་པ་དང་། ཁོས་བྱལ་
ཁབ་རིམ་པ་དང་པོའི་མངེས་ཚལ་མཁས་
དབང་མང་ཅིའི་ལྟན་ལ་བསྟེན་ནས་རི་
མོར་སྟུངས་བཙོན་བྱས་པ་དང་། སྟོལ་
བྱུན་དང་དྲིང་རབས། གར་བྱོགས་དང་
ལུབ་བྱོགས། རང་རྟོགས་དང་དངོས་
ཡོད། སྟུ་ཚལ་དང་འཛོལ་སྟོགས་གནད་
དོན་རབ་དང་རིམ་པ་བར་གྱི་འབྲེལ་བར་
བསམ་སྟོ་ཞིབ་སྟེ་བཏང་ནས་འབྲི་ཚལ་

གསར་གཏོད་ཀྱི་བསམ་སྟོགས་བྱ་ཆེ་དུ་
གཏོང་ཞིང་བྱོགས་བསྟུས་དུས་པ་མཐོ་དུ་
གཏང་བྱར་མང་གཞི་སྟེ་ཞིང་བཙན་པ་
ཞིག་བཏོང་ཡོད།
སྟེ་ལོ2015ལོའི་ཟླ་བ3པར་ཁོས་
ཞལ་འདེགས་ལུལ་བའི་ཐང་གའི་
བཅམས་ཆོས་《གེ་སར་བྱལ་པོ་》དེ་ཀོང་
ཞི་ཀོང་རིགས་རང་སྟོང་སྟོང་ས་ཀྱི་དངོས་
མང་བཤམས་སྟོན་ཁང་དུ་ཉར་ཆགས་
བྱས། སྟེ་ལོ2019ལོའི་ཟླ་བ3པར་སི་
ཁོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་“གམ་ར་གྱི་དོམ་ཁྱ་བྱ་
དགའ་”སྐབས་དང་པོ་ཁྱོད་སྟོན་ཐོན་མི་
མེར་གྱི་གཟེངས་བཙོད་ཐོབ། དེ་ལོའི་ཟླ་
བ10པར་དཀར་མངེས་ཁུལ་གྱི་གངས་
སྟོང་ས་ཁམས་ཀྱི་རིག་གནས་བཟུད་
འཛིན་མོན་ཉི་ཞེས་པའི་མཆོན་སྟན་ཐོབ།
སྟེ་ལོ2020ལོའི་ཟླ་བ5པར་དཀར་
མངེས་ཁུལ་གྱི་རིག་ཚལ་མཁས་ཅན་གྱི་
མཆོན་སྟན་ཐོབ། ཁོས་འཇུགས་གཉེར་
བྱས་པའི་ཐང་གའི་སྟུ་ཚལ་སྟོང་ལ་2021
ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོར་སི་ཁོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་
ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་གཟུགས་མེད་རིག་
གནས་ལུལ་བཞག་དུལ་སྟོར་ལས་
ཞུགས་བཙོ་ལས་ཁང་ཞེས་པའི་མཆོན་
སྟན་ཐོབ།

《གམ་བྱ་ལའི་རིས་དྲིལ》ཐང་ག་
གསར་ཆོས་ལ་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་ཐབ་
མོའི་བྱུང་སྟངས་དང་དངོས་ཡོད་དོན་
སྟོང་གལ་ཆེན་ལུན་པས། བོད་ཀྱི་རིག་
གནས་ཀྱི་ཁྱོད་དུ་གམ་བྱ་ལ་ནི་མཐོ་སྤང་

དུ་ཆགས་པའི་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ལྟ་
བུ་ཞིག་ཡིན་པས། སྟེ་ཁམས་ཀྱི་མངེས་
སྟུག་མངོན་པར་གསལ་ཞིང་། མི་དང་
རང་བྱུང་ཁམས་འཆམ་མཐུན་མཉམ་
གནས་ཀྱི་དཔལ་ལ་རྩལ་ཞིང་། འདབ་
པ་ཉི་མེན་ནི་གམ་བྱ་ལ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་
ཡང་མིང་དོན་མཆུང་ས་པ་ཡིན་ལ། དེང་
སང་འཛམ་སྟིང་གར་ལུབ་ཀྱི་མི་མང་
པོས་ལུགས་འདུན་འཛལ་སྟེ་གི་གནས་
སྟུ་བྱར་ཡོད། སྟེ་ལོ2022ལོའི་ཟླ་བ8
པར་སི་ཁོན་ཞིང་ལ་ཉི་མེན་ཤོང་དུ་
ཉམས་གཙོ་དང་སྟུང་སྟུང་ལས་ཀ་སྟུར་
དུ་སྟེལ་ནས་གཅིག་བསྟུས་ཀྱིས་གམ་བྱ་
ལའི་རིག་གནས་དང་གམ་བྱ་ལ་འཛེལ་
བའི་རིག་གནས། བོད་ཀྱི་དམངས་སྟོལ་
རིག་གནས་བཅས་བྱལ་སྟེའི་རང་བཞིན་
གྱི་ལུལ་སྟེ་བསྟན་ནས་འཛམ་བྱ་སྟིང་གི་
ལུལ་སྟོར་བྱ་ལུལ་གལ་ཆེན་འཇུགས་སྟུན་
ལ་དཔེ་སྟོན་སྟོས་སྟེ་ཁྱོད་བྱས། དེ་ནས་
རིག་གནས་ཀྱི་སྟེ་སྟུག་སྟུང་འཛིན་བྱེད་
པ་དང་ཉི་མེན་ཁྱོད་ཆོས་ཀྱི་འཛད་སྟོང་
རིམ་པ་མཐོ་བ་དང་བསམ་པའི་རིག་
གནས་དགོས་མཁོ་གང་བའི་རིག་གནས་
ལུལ་སྟོར་ཆོང་རྩས་གསར་སྟུན་བྱེད་པ་
དེ་ལས་འགན་གལ་ཆེན་ཞིག་དུ་ལྟར།
དེའི་ནང་ཐང་ག་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་
ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གྱི་རིག་གནས་སྟུ་
ཚལ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འདབ་པའི་
ཉི་མེན་གྱི་གམ་བྱ་ལའི་འོད་དུ་འཆར་
བའི་སྟུ་རྟིག་རྟོག་གཅིག་དུ་ལྟར་ཡོད།

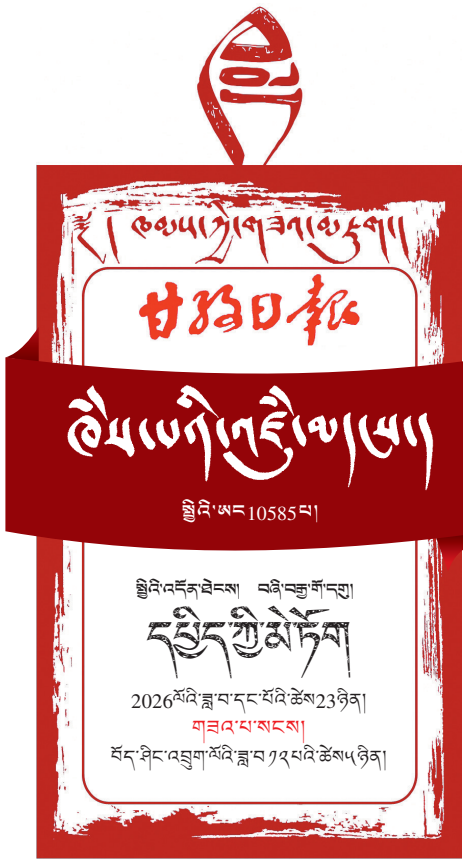
སྐལ་བཟང་དབང་འདུས་ཀྱིས་ཐང་ག་འབྲི་བཞིན་པ།

ལེགས་ཆ་ཀྲུན་བཟུངས་ཀྱིས་སྟུ་ཚལ་རིན་ཐང་རོམས།

《གམ་བྱ་ལའི་རིས་དྲིལ》གསར་
ཆོས་ཁྱོད་སྐལ་བཟང་དབང་འདུས་ཀྱིས་
སྟོལ་བྱུན་རིག་གནས་ཀྱི་སྟོང་བཅུད་བསྟུས་
པའི་ཐོག་དྲིང་རབས་ཀྱི་བྱ་ཆ་བསྟེས་ནས་
བཅམས་ཆོས་དེར་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་ཐབ་
མོ་ལུན་ལ་དྲིང་རབས་ཀྱི་མངེས་དཔྱད་ལྟ་
བའི་དགོས་མཁོ་དང་འཛམ་པར་བྱས་ཡོད།
ཁོས་འདབ་པའི་ཉི་མེན་ས་ཆའི་རིགས་
གསུམ་མགོན་པོ་གཙོ་བོ་བྱས་ཤིང་། གངས་
རི་དང་མཆོའུ། རྒྱགས་ཆལ་དང་སྟེ་ཆེ་

ཤིང་། ཉ་ནོར་ལུག། རི་བྲག། རི་དྲགས་
སྟགས་འཆམ་མཐུན་མཉམ་གནས་ཀྱི་བདེ་
བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཤིག་གཟིགས་མོ་བའི་
མིག་གི་དགའ་སྟོན་དུ་བཤམ་པ་རེད། དེ་ནི་
སྟོལ་བྱུན་རིག་གནས་བཟུད་འཛིན་དང་
དྲིང་རབས་གསར་གཏོད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།
《གམ་བྱ་ལའི་རིས་དྲིལ》ཐང་ག་དེར་
གནའ་པོ་ཐང་ག་སྟུ་ཚལ་དེ་དུས་རབས་
གསར་པའི་གསོན་ལུགས་གསར་པ་སྟོན་པ་
དང་མི་དེ་བས་མང་པོས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་

ཁྱད་ཆོས་ལུན་པའི་ཉམས་འཇུར་ལ་ཆ་བྱས་
ལོན་དུ་བཅུག་པ་དང་། འདི་ནི་དུས་རབས་
ཉེར་གཅིག་པའི་ཐང་ག་འབྲི་སྟངས་གསར་
པ་ཞིག་ཡིན་པས། 《གམ་བྱ་ལའི་རིས་
དྲིལ》ཐང་གའི་བཅམས་ཆོས་འདི་ལ་བྱལ་
ནང་གི་མངེས་དཔྱད་རིག་པའི་ཆེད་མཁས་
པ་དང་བྱལ་སྟེའི་སྟུ་ཚལ་ལས་རིགས་ཀྱི་ཁྱབ་
ཁོངས་ནས་དོ་ཁྱར་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་
ཡོད་དོ།
(ཆེ་བོད་ལྟ་འཛོམས་ཀྱིས་བྲིས།)

།

རིག་
གནས་
ཀྱི་
སྟོང་
སྟོབས་
དང་
དུ་
སྟེལ་།

རུས་
རབས་
དང་
ལོ་
བྱུས་
ཐོན་
ཐོར་
བཀོད་།

།

དབྱར་གྱི་ལས་སྟེ།

།

བོད་ཀྱི་ཅིག་བཙོ་རིག་པ་ལས་
བོད་ཁང་གི་དམིགས་བསལ་
ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་སྟོང་།

།

སྟོན་གྱི་སྟེལ་།

།

བ་མངོ་ཞིག་གི་རྟོགས་སང་།

།

དབྱར་གྱི་འབྲུམ་མདངས་།

།

དབྱར་དུས་ཀྱི་གཟི་བྱིན་ལྟ་
མཆོའི་མངེས་ཉམས།

པར་རྩིས་གཙོ་བོ་བཙན་པ། ལྟ་འཛོམས།
ཆོས་སྟོག་པ། བོད་སྟོད།
སྟོབ་སྟོག་པ། ལུན་ཆོགས།